

Informare privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferta pe piețele centralizate

În conformitate cu prevederile art. 177 alin. (3¹⁵) și (3¹⁷) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare (Lege), așa cum au fost modificate odată cu adoptarea O.U.G. nr. 106/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative,

”(3¹⁵) În perioada 1 iulie 2020-31 decembrie 2022, toți participanții la piața de gaze naturale, cu excepția producătorilor a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh, în măsura în care contractează vânzarea de gaze naturale pe piața angro, într-un an calendaristic, au obligația să oferteze anual, în calitate de vânzător, în anul calendaristic în care livrează gazele naturale, cantități de gaze pe piețele centralizate, transparent, public și nediscriminatoriu, în conformitate cu reglementările emise de ANRE.

(3¹⁷) În perioada 1 iulie 2020-31 decembrie 2022, toți participanții la piața de gaze naturale, în măsura în care contractează cumpărarea de gaze naturale pe piața angro, într-un an calendaristic, au obligația să oferteze anual, în calitate de cumpărător, în anul calendaristic în care achiziționează gazele naturale, cereri de cumpărare de gaze naturale pe piețele centralizate, transparent, public și nediscriminatoriu, în conformitate cu reglementările emise de ANRE.”

Aceste prevederi au fost transpuse în legislația secundară prin prevederile Ordinului ANRE nr. 144/2020 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferta pe piețele centralizate.

În baza celor stipulate prin prevederile Legii și ale Ordinului ANRE nr. 144/2020, în perioada 1 iulie 2020-31 decembrie 2022, **în fiecare an calendaristic** în care participanții la piața de gaze naturale livrează sau achiziționează gaze naturale, respectiv 1 iulie 2020-31 decembrie 2020, 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2021 și 1 ianuarie 2022-31 decembrie 2022, participanții la piață au obligația ofertării anumitor cantități de gaze naturale, după caz.

Procesul de ofertare a cantităților de gaze naturale care fac obiectul Ordinului ANRE nr. 144/2020 se desfășoară pe platformele electronice administrate de operatorii piețelor centralizate conform procedurilor elaborate de către aceștia.

Condițiile minime obligatorii de ofertare și tranzacționare a cantităților de gaze naturale sunt precizate la cap. IV din Ordinul ANRE nr. 144/2020.

Mecanismele de corelare și tranzacționare ale ordinelor de vânzare/cumpărare sunt cele descrise în cadrul procedurilor de tranzacționare elaborate și publicate de către fiecare operator al pieței centralizate. Condiția impusă la art. 5 alin (1) lit. b) din Ordinul nr. 144/2020 care prevede ca de la momentul corelării cererii cu oferta,

tranzacția să se realizeze după trecerea unui interval de timp $\Delta t = 2$ minute este valabilă doar în cazul licitațiilor cu mecanism de tip „dublu competitiv“.

În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1)-(3) din Ordinul ANRE nr. 144/2020, ”(1) În vederea monitorizării gradului de realizare a obligației de ofertare gaze naturale:

a) participanții la piața gazelor naturale au obligația să transmită la Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), până la data de 20 a lunii „L“ pentru luna „L-1“, informațiile prevăzute în anexa nr. 1, în format editabil Excel;

b) operatorii piețelor centralizate au obligația de a transmite la ANRE, datele prevăzute în anexa nr. 2, după cum urmează:

(i) la sfârșitul fiecărei zile de tranzacționare, în format electronic;

(ii) până cel târziu la data de 5 a lunii „L“ pentru luna „L-1“, în format electronic și lettric.

(2) În cazul piețelor produselor standardizate pe termen mediu și lung, precum și ale produselor flexibile pe termen mediu și lung, ofertele inițitoare luate în calcul pentru îndeplinirea obligației de ofertare sunt cele ale căror prețuri se situează în intervalul $\pm 15\%$ față de prețul mediu ponderat al tuturor produselor similare din ziua de tranzacționare, calculat și publicat la sfârșitul zilei de tranzacționare de către operatorii piețelor centralizate de gaze naturale.

(3) În cazul piețelor produselor standardizate pe termen scurt, ofertele inițitoare luate în calcul pentru îndeplinirea obligației de ofertare sunt cele ale căror prețuri se situează în intervalul $\pm 15\%$ față de prețul mediu ponderat din ziua de tranzacționare, calculat și publicat la sfârșitul zilei de tranzacționare de către operatorii piețelor centralizate de gaze naturale.”

În ipoteza în care pentru nici unul din produsele dintr-o categorie de produse similare, nu sunt încheiate tranzacții pe parcursul unei zile de tranzacționare pe nici una din platformele de tranzacționare a operatorilor piețelor centralizate de gaze naturale, ofertele propuse pentru respectivele produse nu vor face obiectul raportării de către operatorul pieței și nu vor contribui la îndeplinirea obligației de ofertare.

Pentru o transmitere unitară a informațiilor solicitate, datele cuprinse în tabelele prevăzute în anexa nr. 1 la Ordinul ANRE nr. 144/2020 se referă la următoarele:

- *Perioada de livrare:* reprezintă luna L-1 pentru care se raportează datele;
- *Contract/act adițional:* se vor înregistra toate contractele/actele adiționale de vânzare sau cumpărare, după caz, încheiate după data de 1 iulie 2020, cu excepția celor încheiate pe piețele centralizate
- *Tip contract:* se vor menționa contractele precizate la art. 177 alin. (2) lit. a) și c) din Lege:

”a) contracte bilaterale între operatorii economici din domeniul gazelor naturale;

c) *alte tipuri de tranzacții sau contracte*”.

Contractele pe piețele centralizate nu generează obligație de ofertare în conformitate cu prevederile art. 2 și 3 din Ordinul ANRE nr. 144/2020;

- *Cantitate contractată*: cantitatea totală pentru care s-a încheiat contractul înregistrat în coloana 2 (*Contract/act adițional*);
- *Cantitate livrată*: cantitatea livrată în luna L-1 conform contractelor înregistrate în coloana 2;
- *Cantitate ofertată*: cantitatea ofertată în luna L-1 pentru fiecare ofertă în parte, indiferent de perioada de livrare;
- *Preț ofertat*: reprezintă prețul gazelor naturale din fiecare ofertă inițiată în luna L-1;
- *Cantitate tranzacționată*: cantitatea de gaze naturale tranzacționată în baza fiecăreia dintre ofertele din luna L-1;
- *Preț tranzacție*: prețul la care s-a tranzacționat (total sau parțial) fiecare ofertă în parte.

Contractele de vânzare-cumpărare încheiate ulterior datei de 1 iulie 2020, indiferent de proveniența gazelor naturale (producție internă, import, export) generează obligație de ofertare.

Cantitățile aferente dezechilibrelor înregistrate de S.N.T.G.N. Transgaz S.A. la transportul prin Sistemul național de transport al gazelor naturale nu generează obligație de ofertare și nu se iau în calcul la îndeplinirea obligației de ofertare.

În cazul raportării contractelor încheiate (numai pentru cele încheiate ulterior datei de 1 iulie 2020), câmpurile *Cantitate ofertată*, *Preț ofertat*, *Cantitate tranzacționată* și *Preț tranzacție* vor rămâne necompletate.

În situația ofertelor inițiate în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 144/2020, câmpurile *Contract/act adițional*, *Tip contract*, *Cantitate contractată*, și *Cantitate livrată* vor rămâne necompletate.

În cazul tranzacțiilor cu contraparte centrală încheiate pe piețele centralizate, acestea nu generează obligație de ofertare. În situația altor tranzacții încheiate între operatori economici prin intermediul unei contrapărți centrale și care se încadrează în prevederile art. 177 alin. (2) lit. c) din Lege, se va înregistra numărul contractului încheiat cu contrapartea centrală.

Potrivit art. 177 alin. (3¹⁵)-(3¹⁷) din Lege, **până la data de 01.07.2020**, participanții la piața de gaze naturale și producătorii de gaze naturale **erau obligați să tranzacționeze** pe piețele centralizate procentul din cantitatea de gaze naturale stabilit de Lege în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 221/2018 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a tranzacționa pe piețele centralizate din România.

Începând cu data de 01.07.2020, odată cu adoptarea O.U.G. nr. 106/2020,

dispozițiile art. 177 alin. (3¹⁵)-(3¹⁷) din Lege au fost modificate în sensul în care participanții la piața de gaze naturale și producătorii de gaze naturale **au obligația de ofertare** în conformitate cu reglementările emise de ANRE.

Așadar, potrivit principiului neretroactivității legii, la data prezentei:

- începând cu raportarea din luna iulie 2020, participanții la piața de gaze naturale nu mai au obligația raportării datelor în baza Ordinului ANRE nr. 221/2018;
- dispozițiile art. 194 pct. 35¹ din Lege vizează sancționarea neîndeplinirii obligației de ofertare a gazelor naturale.